

Członkowie zwykli:

Edukacyjna Fundacja im. Romana

Czerneckiego EFC

Fundacja Biedronki

Fundacja BNP Paribas

Fundacja Citi Handlowy

Fundacja ING Dzieciom

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej

Fundacja Orange

Fundacja Orlen

Fundacja PKO Banku Polskiego

Fundacja POLSAT

Fundacja PZU

Fundacja Santander Bank Polska

Fundacja TechSoup

Fundacja TVN

Fundacja Wspomagania Wsi

Fundacja Współpracy

Polsko-Niemieckiej

Stowarzyszenie Akademia Rozwoju

Filantropii w Polsce

Stowarzyszenie Żydowski Instytut

Historyczny w Polsce

Członkowie wspierający:

Allegro Foundation

DOZ Fundacja

Fundacja Akademia Integracji

Fundacja Banku Ochrony Środowiska

Fundacja CEMEX „Budujemy Przyszłość”

Fundacja Dorastaj z Nami

Fundacja Edukacyjna Jerzego Juzonia

Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości

Fundacja EY

Fundacja Inter Cars

Fundacja KPMG w Polsce

Fundacja mBanku

Fundacja NUTRICIA

Fundacja PwC

Fundacja „Pomaganie krzepi”

Fundacja Veolia

Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

Stowarzyszenie Fundusz Lokalny Masywu

Śnieżnika

Stowarzyszenie Nidzicki Fundusz Lokalny

The Kosciuszko Foundation

Warszawa, dnia 26 marca 2025 r.

Sz. P. Adriana Porowska

Ministra ds. Społeczeństwa Obywatelskiego

Przewodnicząca Komitetu ds. Pożytku Publicznego

Szanowna Pani Minister,

Zwracamy się do Pani w nawiązaniu do odpowiedzi udzielonej nam w Pani imieniu przez p. Pawła Jachimowicza – Dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego. Pan Dyrektor prosił o bardziej szczegółowe informacje o inicjatywie opracowania krajowej strategii rozwoju filantropii.

Kryzysy takie jak pandemia, wojna w Ukrainie, czy ostatnio powódź pokazały bardzo wyraźnie, że państwo polskie potrzebuje filantropów - aktywnych obywateli, którzy przekazują swoje prywatne środki, aby pomagać innym. To właśnie dzięki osobom prywatnym i firmom organizacje społeczne mogą szybko udzielać pomocy, gdy jest potrzebna. Dzięki środkom prywatnym organizacje mogłyby też budować swój potencjał oraz zdolność do angażowania społeczności lokalnej, budowania demokracji i odporności społecznej.

Niestety dostępne obecnie środki publiczne i prywatne są niewystarczające i nie pozwalają na długofalowe budowanie potencjału trzeciego sektora ani społeczności lokalnych. Dodatkowo, sytuacja polskich organizacji społecznych pogorszyła się z powodu decyzji Prezydenta Trumpa o natychmiastowym zamrożeniu amerykańskich środków na pomoc zagraniczną. Wiele organizacji, które korzystały ze środków amerykańskich (USAID) z dnia na dzień znalazło się w sytuacji braku możliwości kontynuowania działań i uzasadnionego lęku o przetrwanie. W szerszym wymiarze polskie organizacje są też osłabione wytężoną pracą przy kryzysach ostatnich lat i brakiem odpowiedniego wsparcia. W efekcie grozi nam to, że przy kolejnych kryzysach już sobie nie poradzimy jako państwo i społeczeństwo.

Pilnie potrzebne są zatem działania, które wzmocnią polskie organizacje i zwiększą pulę środków finansowych na działania społeczne. Jako Forum Darczyńców już w 2024 r. zadeklarowaliśmy gotowość zainicjowania i koordynowania prac nad krajową strategią rozwoju filantropii, której celem jest wzrost puli środków prywatnych przekazywanych przez obywateli/lki na sprawy publiczne. Krajowa strategia rozwoju filantropii powinna obejmować m.in. edukację i promocję, zachęty do finansowego wspierania celów

publicznych przez obywateli/lki, badania i analizy oraz partnerstwa publiczno-prywatne. Konkretnie działania zawarte w strategii powinny inspirować i mobilizować do działania jak najszerszą grupę obywateli/lek, w tym drobnych darczyńców, zamożnych obywateli, instytucje filantropijne i firmy. Strategia powinna zostać wypracowana w ścisłej współpracy i dialogu środowiska organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, ekspertów oraz właśnie rządu. Warto podkreślić, że potrzebujemy zaangażowania i wsparcia ze strony rządu, bo dzięki temu dialog między interesariuszami będzie obejmował wszystkie trzy sektory, a efekty pracy będą miały realne szansę na ich wdrożenie. Byłby to też wyraźny sygnał dla obywateli, że państwo polskie docenia postawy filantropijne i chce je promować.

Jesteśmy przekonani, że organem najbardziej odpowiednim do patronowania i wspierania tej inicjatywy jest urząd ministra ds. społeczeństwa obywatelskiego tak jak miało to miejsce w przypadku procesu opracowania analogicznej strategii rozwoju filantropii w Irlandii. Pani doświadczenie pracy w sektorze społecznym, samorządowym i rządowym oraz szeroki zakres tematyczny spraw, jakie wchodzi w Pani zakres pracy jako Przewodniczącej Rady Działalności Pożytku Publicznego, sprawiają, że widzimy Panią jako sojuszniczkę tego procesu.

Powstanie krajowej strategii rozwoju filantropii byłoby też spełnieniem obietnicy, jaką wobec społeczeństwa obywatelskiego złożyli przedstawiciele Koalicji Obywatelskiej, Trzeciej Drogi i Lewicy. W porozumieniach podpisanych z Forum Darczyńców i OFOP we wrześniu 2023 r. (przesyłam je w załączeniu) kwestia filantropii została ujęta następująco:

„[...] Deklarujemy podjęcie działań programowych i legislacyjnych prowadzących do: 3. Reformy zasad finansowania działań społecznych i wspierania filantropii w tym: [...] zwiększenia dostępności innych źródeł finansowania, stworzenia systemu zachęt podatkowych dla darczyńców prywatnych, w tym wprowadzenia zachęt do przekazywania darowizn finansowych o znacznej wartości (np. powyżej miliona złotych). [...].

Niezależnie od koncepcji strategii rozwoju filantropii dziękujemy za informację o panelu dotyczącym narzędzi finansowych, który odbędzie podczas konferencji o rezyliencji w Gdańsku. Chętnie zaprezentujemy temat filantropii, w tym doświadczeń polskich i zagranicznych, podczas tego wydarzenia.

Reprezentowane przeze mnie Forum Darczyńców od 20 lat zajmuje się promowaniem skutecznej filantropii opartej na wiedzy, najwyższych standardach i odpowiednich środkach finansowych. Jesteśmy społecznością 35 organizacji, które ze sobą współpracują i rozwijają działania filantropijne. Zabiegamy również o lepsze prawo dla fundacji, stowarzyszeń i darczyńców. Jednym z naszych sukcesów było doprowadzenie do uchwalenia w 2014 r. nowej ustawy o zbiórkach publicznych, która znacznie ułatwiła pozyskiwanie środków prywatnych i przyczyniła się do rozwoju filantropii w Polsce. Jesteśmy przekonani, że filantropia jest coraz ważniejszym źródłem finansowania dla organizacji pozarządowych i instytucji publicznych oraz że jest to ważna forma angażowania się obywateli/lek w sprawy społeczne.

Z chęcią zaangażujemy się w Pani działania poświęcone filantropii i wzmacnianiu społeczeństwa obywatelskiego. Ze swojej strony deklarujemy gotowość do współpracy, chętnie też podzielimy się wiedzą i doświadczeniami, również w zakresie rozwiązań zagranicznych.

Z wyrazami szacunku,

Magdalena Pękacka

Dyrektorka Forum Darczyńców